



EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 14. 12. 2016
COM(2016) 798 final

2016/0399 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa viacero právnych aktov v oblasti spravodlivosti stanovujúcich použitie
regulačného postupu s kontrolou prispôsobuje článku 290 Zmluvy o fungovaní
Európskej únie**

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Kontext návrhu

Súbežne s návrhom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa viacero právnych aktov odkazujúcich na použitie regulačného postupu s kontrolou (RPK) prispôsobuje článku 290 a článku 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, sa tento návrh týka zosúladenia troch legislatívnych aktov v oblasti spravodlivosti, ktoré stále odkazujú na RPK.

Uvedené nástroje je potrebné zosúladiť prostredníctvom osobitného návrhu, keďže boli prijaté na právnom základe ustanovení Hlavy V tretej časti ZFEÚ, a preto nie sú záväzné pre všetky členské štáty a sú tak nezlučiteľné s právnymi základmi ostatných základných aktov. Vo všetkých troch prípadoch sa Spojené kráľovstvo a Írsko rozhodli zúčastniť sa na predmetných nástrojoch v súlade s Protokolom o postavení Spojeného kráľovstva a Írska pripojeným k Zmluve a Dánsko sa v súlade s Protokolom o postavení Dánska pripojeným k Zmluve na uvedených nástrojoch nezúčastňuje.

Lisabonská zmluva významným spôsobom upravila štruktúru, pokiaľ ide o právomoci, ktoré môže zákonodarca preniesť na Komisiu. Jasne sa v nej rozlišuje medzi aktmi kvázi-legislatívneho charakteru na jednej strane a aktmi, ktorými sa vykonávajú ustanovenia základného právneho aktu na druhej strane. Takisto sa v nej stanovuje aj úplne odlišný právny rámec pre každý druh aktu.

Predmetnými dvoma ustanoveniami sú články 290 a 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), ktoré boli zavedené Lisabonskou zmluvou, ktorá nadobudla platnosť 1. decembra 2009⁽¹⁾. Tieto ustanovenia obsahujú zásadné úpravy postupov známych ako „komitologické postupy“.

Z hľadiska formulácie je vymedzenie delegovaných aktov v článku 290 ods. 1 veľmi podobné vymedzeniu aktov, na ktoré sa v zmysle rozhodnutia 1999/468/ES² zmeneného rozhodnutím Rady 2006/512/ES („rozhodnutie o komitológii“) vzťahuje regulačný postup s kontrolou (RPK) podľa článku 5a uvedeného rozhodnutia. V oboch prípadoch ide o všeobecne záväzné akty, ktorých cieľom je zmeniť alebo doplniť niektoré nepodstatné prvky legislatívneho aktu.

Z tohto dôvodu do predmetu úpravy revízie rozhodnutia o komitológii vykonanej nariadením 182/2011³ („nariadenie o komitológii“), ktoré bolo prijaté na základe článku 291 ods. 3 ZFEÚ o vykonávacích právomociach, nepatrí článok 5a rozhodnutie o komitológii. Článok 5a, ktorým sa stanovuje RPK, sa preto musel prechodne zachovať na účely existujúcich základných aktov, v ktorých sa naň odkazuje.

Z tohto dôvodu sa RPK stále vyskytuje v troch existujúcich základných aktoch, na ktoré sa vzťahuje tento návrh, a naďalej sa v rámci týchto aktov uplatňuje (v súlade s článkom 5a rozhodnutia o komitológii), a to až do ich formálnej zmeny a prispôbenia Lisabonskej zmluve.

¹ Ú. v. EÚ C 306, 17.12.2011.

² Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

³ Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

Komisia sa v čase prijímania nariadenia 182/2011 zaviazala, že preskúma ustanovenia súvisiace s týmto postupom, s cieľom upraviť ich vo vhodnom čase podľa kritérií stanovených v Zmluve o fungovaní Európskej únie⁴. Zosúladenie týchto aktov Komisia navrhla už v roku 2013⁵, a to takisto v samostatnom návrhu, avšak z dôvodu stagnácie medziinštitucionálnych rokovaní o týchto záležitostiach Komisia, ako bolo oznámené v jej Pracovnom programe na rok 2015⁶, svoj návrh stiahla⁷.

Problematika zosúladenia bola otvorená opätovne v rámci diskusií o revízii Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva⁸. Všetky inštitúcie uznali potrebu zosúladenia a Komisia sa zaviazala pred koncom roka 2016 predložiť nový návrh na zosúladenie legislatívnych aktov, ktoré stále obsahujú odkazy na regulačný postup s kontrolou. Tento návrh je reakciou na uvedený záväzok.

Medziinštitucionálna dohoda a Spoločná dohoda o delegovaných aktoch, ktorá je k nej pripojená, takisto zlepšujú právny rámec pre delegované akty a tým reagujú na hlavnú obavu, ktorá často bránila Rade akceptovať delegované akty, a to konkrétne na otázku konzultácií s expertmi členských štátov. Dohoda teraz obsahuje jednoznačný záväzok systematicky pri príprave návrhov delegovaných aktov konzultovať s expertmi z členských štátov, a to aj pokiaľ ide o návrh znenia, čím sa plní kľúčový predpoklad, ktorý podmieňuje úspech druhého pokusu zosúladiť staré ustanovenia upravujúce RPK s ustanoveniami Lisabonskej zmluvy. Tento záväzok je teraz výslovne zahrnutý v nových štandardných ustanoveniach, ktoré sa majú používať pri formulovaní splnomocnení Komisie. Dohoda takisto jednoznačne uznáva významnú úlohu, ktorú v súvislosti s delegovanými aktmi zohráva včasná spolupráca a výmena názorov s Európskym parlamentom. V dohode sa potvrdzuje, Európsky parlament musí dostať všetky dokumenty v rovnakom čase ako experti z členských štátov, a to aj pokiaľ ide o návrhy delegovaných aktov, a zároveň sa v nej stanovuje systematický a uľahčený prístup pre expertov Európskeho parlamentu na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov. V predmetnej dohode sa napokon predpokladá, že Komisia môže byť prizvaná na stretnutia v Európskom parlamente (alebo v Rade) v záujme ďalšej výmeny názorov v rámci prípravy delegovaných aktov.

Úprava režimu delegovaných aktov nebude mať vplyv na neukončené postupy, v prípade ktorých už výbor vydal stanovisko podľa rozhodnutia o komitológii.

2. Spôsob zosúladenia a hlavné prvky návrhu

Východiskovým bodom pre určenie **rozsahu pôsobnosti** tohto návrhu sú právne akty zahrnuté v príslušnom legislatívnom návrhu na zosúladenie, ktorý Komisia prijala v roku 2013. Akty, v súvislosti s ktorými boli predložené individuálne legislatívne návrhy, do tohto návrhu zahrnuté nie sú. Uvedené sa týka dvoch aktov v oblasti spravodlivosti: nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze⁹, a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou

⁴ Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 19.

⁵ COM(2013) 452 final.

⁶ COM(2014) 910 final.

⁷ (2015/C 80/08), Ú. v. EÚ C 80, 7.2.2015, s. 17.

⁸ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁹ Ú. v. EÚ L 399, 30.12.2006, s. 1.

hodnotou sporu¹⁰, boli medzičasom zosúladené prostredníctvom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2421 zo 16. decembra 2015, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, a nariadenie (ES) č. 1896/2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze¹¹.

V prípade návrhov na zosúladenie z roku 2013 bol zvolený **legislatívny prístup**, že sa základné akty nebudú meniť jednotlivo, ale že sa všeobecne stanoví, že odkazy na regulačný postup s kontrolou uvedené v základných aktoch sa majú považovať za odkazy na článok 290, resp. na články 290 alebo 291. V rámci tohto postupu by sa potom každý jednotlivý právny akt musel vykladať spolu s príslušným súhrnným nariadením, ak by bolo bývalo prijaté.

Vzhľadom na ťažkosti, ktoré s touto technikou mala najmä Rada, sa v tomto návrhu zvolil iný prístup. Teraz sa navrhuje, aby bol zmenený každý jeden základný akt. Tento prístup je podobný prístupu, ktorý bol zvolený v rámci podobného procesu v roku 2007, keď boli zavedené podobné ustanovenia o regulačnom postupe s kontrolou¹². V každom jednotlivom základnom akte sa tak uskutočňuje viacero zmien. Mení sa znenie ustanovenia o splnomocnení, t. j. text obsahujúci hmotnoprávne splnomocnenie na RPK, pričom ide o textáciu zodpovedajúcu zneniu dohodnutú v rámci štandardných ustanovení článkov o delegovaní právomocí. Do každého základného aktu sa vkladá štandardný článok o výkone delegovaných právomocí a zároveň sa vypúšťajú odkazy na RPK. V prípade každého aktu sa výslovne uvádza, či splnomocnenie umožňuje zmenu základného aktu. Do každého základného aktu sú teraz zahrnuté nové štandardné ustanovenia o konzultácii s expertmi členských štátov v rámci prípravy delegovaných aktov. V rámci žiadneho splnomocnenia sa nestanovuje možnosť zmeny iných aktov.

Pokiaľ ide o to, či sa **zvolilo splnomocnenie na delegované alebo vykonávacie akty**, návrh na zosúladenie z roku 2013 vychádzal z predpokladu, že opatrenia, na ktoré sa vzťahuje regulačný postup s kontrolou v zásade korešpondujú s tými, na ktoré možno vzťahnúť delegovanie právomocí podľa článku 290 ZFEÚ.

Všeobecné východisko, o ktoré sa opiera aktuálny návrh, je, že posúdenie vykonané v roku 2013 v rámci súhrnného návrhu je stále platné. K novým kritériám, ktoré by si vyžadovali globálne prehodnotenie, neviedli ani rokovania o súhrnnom návrhu z roku 2013, ani judikatúra k tejto otázke¹³, ani výsledok Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva.

Pokiaľ ide o **trvanie splnomocnenia**, Komisia navrhuje dobu neurčitú. Pri rokovaníach o návrhoch z roku 2013 Rada aj Európsky parlament uprednostňovali pevne stanovené obdobie 5 rokov s automatickým obnovovaním, a to na základe správy Komisie predloženej pred uplynutím obdobia platnosti delegovania. V aktuálnom návrhu Komisia naďalej zastáva svoje stanovisko, že existujú dôvody na neobmedzené trvanie splnomocnenia, pretože zákonodárca má možnosť splnomocnenie kedykoľvek odvolať. Napokon treba uviesť, že medziinštitucionálna dohoda takisto prináša aj viac transparentnosti, pokiaľ ide o delegované akty, a to konkrétne prostredníctvom spoločného registra pre delegované akty, ktorý sa inštitúcie dohodli zriadiť do konca roku 2017. Tento register umožní jednoducho získať prehľad o delegovaných aktoch prijatých v rámci všetkých nástrojov.

¹⁰ Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 1.

¹¹ Ú. v. EÚ L 341, 24.12.2015, s. 1.

¹² Nariadenie (ES) č. 1137/2008 (Ú. v. EÚ L 311, 21.11.2008, s. 1).

¹³ Vec C-88/14 Komisia/Európsky parlament a Rada, vec C-286/14 Európsky parlament/Komisia a vec C-472/12 Komisia/Európsky parlament a Rada.

3. Právny základ, subsidiarita

Tento návrh sa zakladá na právnych základoch menených základných aktov. Táto iniciatíva sa týka výlučne postupov uplatňovaných na úrovni Únie v rámci prijímania aktov na základe prenesených právomocí.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa viacero právnych aktov v oblasti spravodlivosti stanovujúcich použitie regulačného postupu s kontrolou prispôsobuje článku 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 81 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Lisabonskou zmluvou sa zaviedlo rozlíšenie medzi delegovanými právomocami, ktoré Komisii umožňujú prijímať všeobecne záväzné nelegislatívne akty, ktorými sa menia určité nepodstatné prvky legislatívneho aktu (delegované akty), a udelenými právomocami, ktoré Komisii umožňujú prijímať akty na zabezpečenie jednotných podmienok na vykonávanie právne záväzných aktov Únie (vykonávacie akty).
- (2) Opatrenia, ktoré je možné prijať na základe delegovanej právomoci podľa článku 290 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), zodpovedajú v zásade opatreniam, na ktoré sa vzťahuje regulačný postup s kontrolou podľa článku 5a rozhodnutia Rady 1999/468/ES¹⁴.
- (3) Predchádzajúce návrhy týkajúce sa zosúladenia právnych predpisov odkazujúcich na regulačný postup s kontrolou s právnym rámcom zavedeným Lisabonskou zmluvou¹⁵ boli stiahnuté¹⁶ z dôvodu stagnácie medziinštitucionálnych rokovaní.
- (4) Európsky parlament, Rada a Komisia sa následne dohodli na novom rámci pre delegované akty v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016¹⁷ a uznali potrebu zosúladiť všetky existujúce právne predpisy s právnym rámcom zavedeným Lisabonskou zmluvou. Tieto inštitúcie sa predovšetkým dohodli na potrebe udeliť vysokú prioritu urýchlenu zosúladeniu všetkých základných aktov, ktoré ešte odkazujú na regulačný postup s kontrolou. Komisia sa zaviazala vypracovať návrh na zosúladenie do konca roku 2016.

¹⁴ Rozhodnutie Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu (Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23).

¹⁵ COM(2013) 451 final, COM(2013) 452 final a COM(2013) 751 final.

¹⁶ (2015/C 80/08), Ú. v. EÚ C 80, 7.2.2015, s. 17.

¹⁷ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (5) Splnomocnenia v základných aktoch, ktoré stanovujú použitie regulačného postupu s kontrolou, spĺňajú kritériá článku 290 ZFEÚ a mali by byť prispôsobené tomuto ustanoveniu.
- (6) Toto nariadenie by nemalo mať vplyv na neukončené postupy, v rámci ktorých už výbor vydal svoje stanovisko v súlade s článkom 5a rozhodnutia 1999/468/ES pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia.
- (7) Príslušné akty by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Akty uvedené v prílohe sa menia tak, ako je v nej stanovené.

Článok 2

Týmto nariadením nie sú dotknuté neukončené postupy, v rámci ktorých už výbor vydal svoje stanovisko v súlade s článkom 5a rozhodnutia 1999/468/ES.

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*